

ügyi hatósági biztosokra („Reichstrehänder”), a munkaközvetítési és munkaszervezési, a társadalombiztosítási és iparfelügyeleti tisztviselőkre vonatkoznak.

A szabályzatok a tárgyi tudáson felül jellembeli és testi követelményeket is támasztanak az e pályákra menőkkel szemben. A képzésről kiválasztott »képzésvezetők« gondoskodnak, akik mellé az egyes hivatalok kiképző hivatalnokokat küldenek. A tanfolyamokon nyert elméleti képzésen felül a jelöltekkel gyakorlati munkát is végeztetnek. Állandó előhaladásukat pedig munkanaplójuk és időnkint készített írásbeli munkájuk alapján ellenőrzik. A jelöltek végül írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek a munkaügyi minisztérium által felállított vizsgáztatóhivatal, illetőleg annak egyes albizottságai előtt. A képzés ideje 1-3 év. A legmagasabb fokozatú képzettség eléréséhez még további két év közigazgatási praktikum is járul („Verwaltungslehrling”).

Az általános közigazgatási képzéshez való alkalmazkodást első sorban az jelenti, hogy különbséget tesznek alsóbb, középfokú, magas és legmagasabb képzettség s ennek megfelelő szolgálati fokozatok között. Ez különösen az iparfelügyeleti szolgálatban erős újítás a múlttal szemben. Egyik fokozatból a másikba megfelelő vizsga letételével lehet jutni. A magasabb fokozatoknál középiskolai, illetőleg ennek megfelelő más iskolai előképzettséget is kívánnak. Érdekes, hogy a középső iparfelügyeleti fokozatnál figyelembe vették azt az immár 1910 óta hangoztatott kívánságot, hogy munkásokat is felvegyenek erre a szolgálatra s ezért a középső fokozatban technikai természetű munkakörökbe felvesznek gyakorlati végzettségű, pl. segédi vizsgát tett egyéneket is. A legmagasabb iparfelügyelői fokozat eléréséhez másfélévi gyakorlati és egyévi főiskolai tanulmány szükséges. Hasonló előírások vannak a munkaközvetítő és munkaszervezői, valamint a munkaügyi hatósági biztosok képzésére is. Az üzemi orvosok képzése egyelőre még nem alakult ki véglegesen.

A képzésnek mindezen irányjaiban az a főszempont, hogy a szociálpolitika munkásai ne bürokraták, hanem munkájukat józan belátással, hivatástudattal és felelősségérzettel végző emberek legyenek.

Muraközi (Koch) Ernő

A SZOCIÁLIS KÖZIGAZGATÁS TISZTVISELŐINEK KÉPZÉSE NÉMETORSZÁGBAN

A német szociális közigazgatási tisztviselők képzésének kérdését elsősorban Bismarck vetette fel 1877-ben, amikor kifogásolta az iparfelügyelőknek nagy diszkrecionális jogkörét („diskretionare Nachvollkommenheit”), mert szerinte azoknak képzettsége nem volt megfelelő ahhoz, hogy a rájuk ruházott hatalmat helyesen gyakorolják. Azóta a szociális közigazgatásnak sok újabb ága fejlődött ki s az ezirányú képzés kérdése még fontosabb lett.

A képzést a múlt század végétől kezdve fokozatosan, de egységesség nélkül építették ki. A harmadik birodalomra hárult a feladat, hogy a főleg iparfelügyelői, társadalombiztosítási és munkaközvetítői tisztviselőkből álló szociális közigazgatási tisztviselői kar képzését egységesítse, az általános közigazgatási képzésbe is beépítse és továbbfejlessze. Az ezirányú munkák betetőzését jelentette a „Szociális közigazgatási vizsgáztatóhivatal” alakítása, valamint az 1939 és 1941-ben kibocsátott képzési és vizsgáztatási szabályzatok, amelyek a munka-